

REFERAT Vækst- og Udviklingsudvalget (2022-2025) d. 06-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 06. maj 2025 kl. 13:00

Mødested Nørre Vilstrup, 3. sal

Mødedeltagere Børge Koch, Jens Friis Felber, Allan Emiliussen, Henrik
Rønnow, Alex Bødiker, Cecilie Haaland, Jannie Westergaard

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orientering om status på Jomfrustiprojektet.....	4
Ansøgning om forundersøgelse for Haderslev bymidte.....	5
Mobile grønne bænke på havnefronten.....	7
Handleplaner for turismeudvikling - proces.....	9
Budgetopfølgning for 1. kvartal 2025 - Vækst- og Udviklingsudvalget.....	11
Budgetforslag 2026-2029 - Teknisk budget.....	13
Budgetforslag 2026-2029 – Supplerende budget.....	14
Status på F-35 støjkompensationsordningen.....	15
Politisk koordinering mellem udvalg.....	16
Gensidig orientering.....	17
Underskriftsside.....	18

Punkt 32: Godkendelse af dagsorden

23/1187

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Dagsorden godkendes

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Godkendt

Punkt 33: Orientering om status på Jomfrustiprojektet

22/1877

Sagsresume

Orientering om status på Jomfrustiprojektet med fokus på tidsplan og kommende aktiviteter. Den vestlige etape er afsluttet og der er afholdt licitation på den midterste og østlige etape.

Projektleder for Jomfrustiprojektet deltager i behandlingen af punktet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Anlægsarbejderne i forbindelse med den vestlige etape er afsluttet. Den 4. april 2025 modtog forvaltningen tilbud på etablering af midterste og østlige etape. Forvaltningen vil orientere om licitationsresultatet samt økonomien for det samlede projekt.

Den 17. maj 2025 afholdes der indvielse af den vestlige etape samt markering af opstart på den midterste og østlige etape.

Den midterste og østlige etape opstartes primo juni, og der vil inden da blive afholdt et borgermøde for at informere om kommende aktiviteter.

Forvaltningen vil på mødet orientere om gennemførelse af den midterste og østlige etape, herunder trafikafviklingen i forbindelse med gennemførelse af anlægsarbejderne.

Procedure

Vækst og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Taget til efterretning

Punkt 34: Ansøgning om forundersøgelse for Haderslev bymidte

24/7362

Sagsresume

Beslutning om at bevilge medfinansiering til ansøgning om forundersøgelse for Haderslev bymidte.

Der er mulighed for at ansøge Realdanias bymidtepulje om en forundersøgelse. En forundersøgelse kan danne grundlag for fremtidige handlemuligheder og tiltag for at fastholde og udvikle en attraktiv og levende bymidte. Forundersøgelsen vil afdække, hvordan kommercielle interesser/butikslivet og kulturarvsinteresser/bygningskulturen kan understøtte hinanden i en udvikling, der fastholder og styrker Haderslevs historiske bymidte og livet i den.

Beslutningskompetencen ligger i Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der afsættes 0,3 mio. kr. til medfinansiering af en fondsansøgning om en forundersøgelse for Haderslev bymidte

Sagsfremstilling

Udviklingsstrategien for Haderslev By, der blev vedtaget i februar 2025, er et kvalificeret afsæt for at sætte fokus på Udviklingen i Haderslev bymidte. Udviklingsstrategien for Haderslev By fastslår at bymidten med domkirken som det absolutte midtpunkt er hjertet for fællesskab, kulturhistorie og daglige aktiviteter som forbinder mennesker. Samtidig ønskes det at Haderslev i fremtiden fortsat er en livlig handels- og kulturby.

Mange bymidter er udfordrede af, at detailhandlen oplever konkurrence fra større centre og fra nethandel. Det betyder, at bymidternes traditionelle rolle som handelscentrum udfordres.

Derfor er der behov for

- Viden om betydning af ejerforhold og økonomi af betydning for udviklingen af bymidtens centrale ejendomme
- Samarbejde interessenterne imellem med udgangspunkt i fælles forståelse og retning
- Styrkelse af bygningskultur og byrum

Forvaltningen foreslår, at der ansøges om en forundersøgelse ved Realdanias bymidtepulje, for at undersøge, Hvordan de kommercielle interesser og kulturarven kan understøtte hinanden i en udvikling, der fastholder og styrker livet i bymidten.

En forundersøgelse vil kunne omfatte:

- En proces for involvering af interessenter og evt. start af byforum
- Analyse af ejendomsforhold, bygningsværdi og -tilstand, markedsforhold og handlemuligheder
- Analyse og vurdering af nuværende plan og bygningsforhold

- Identificere og kvalificere fysiske tiltag f.eks. omdannelsespotentialer – pladser m.v., lokalisering og udvikling af ankomstpunkter, anvendelsespotentialer, bolig kultur m.v.
- Kvalificering af sociale/kulturelle tiltag og potentialer

En forundersøgelse vil på den baggrund kvalificere og pege på kommende handlinger og tiltag for at fastholde og udvikle en attraktiv og levende bymidte i Haderslev. Konkrete tiltag vil f.eks. kunne være byfornyelse og omdannelse af byrum, hvor en forundersøgelse kan danne grundlag for yderligere fondssøgning.

En ansøgning til bymidtepuljen om en forundersøgelse vil blive udarbejdet frem mod sommer 2025. Ansøgninger til Realdanias bymidtepulje behandles løbende. En endelig forundersøgelse og grundlag for yderligere tiltag kan derfor forventes at foreligge i første halvår 2026.

Økonomiske forhold

Ved ansøgning om et forprojekt ved Realdanias bymidtepulje forventes det, at der skal være en medfinansiering på 50 % af en samlet projektsum på ca. 0,6 mio. kr.

Medfinansieringen på 0,3 mio. kr. foreslås finansieret ved driftsoverførsler fra 2024. Driftsoverførsler fra 2024 udgør 0,7 mio. kr.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Godkendt

Bilag

kortbilag - haderslev bymidte

Punkt 35: Mobile grønne bænke på havnefronten

25/9333

Sagsresume

Beslutning om at igangsætte forsøg med mobile grønne bænke på havnefronten i Haderslev.

Det er vurderingen, at opholdsområder med bænke, småtræer og anden beplantning kan bidrage til en mere attraktiv og imødekommende havnepromenade. Med afsæt i kommunens udviklingsstrategi for Haderslev by foreslår forvaltningen, at der som prøvehandling igangsættes forsøg med at etablere grupper af mobile grønne bænke - flytbare siddemøbler med beplantninger - på nordhavnen. Prøvehandlingen foreslås finansieret af driftsoverførsler.

Beslutningskompetencen ligger i Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget beslutter at igangsætte forsøg med mobile grønne bænke på havnefronten i Haderslev

Sagsfremstilling

I forlængelse af Vækst- og Udviklingsudvalgets arbejde med Strategi for udvikling af Haderslev by, godkendt af kommunalbestyrelsen den 25. februar 2025, foreslår forvaltningen at iværksætte prøvehandling med flytbare grønne opholdsmiljøer på kajarealerne på Haderslev Nordhavn.

Byudviklingsstrategien skal blandt andet gøre Haderslev by mere attraktiv for borgere, tilflyttere og besøgende. Haderslev Havn har de senere år gennemgået en omdannelsesproces fra erhvervshavn til område med boliger, liberale erhverv, kultur- og rekreative arealer. Med funktionsændringerne følger naturligt ændrede behov og krav til områdets møblering og indretning. Opholdsmiljøer med bænke, småtræer, buske og bunddække med blomster kan bidrage til, at havnefronten får mere karakter af en imødekommende havnepromenade med attraktive steder at slå sig ned og opleve livet på havnen. Samtidig styrkes biodiversiteten.

Det foreslås, at der som forsøg investeres i et antal flytbare siddemøbler med beplantninger. De enkelte møbel-enheder består af et standard-industrikar i sort genbrugsplast, tilplantet med egnede småtræer, buske og blomster/bunddække og apteret med træsæder. Enhederne er flytbare med gaffeltruck (illustrationsskitse af flytbar og beplantet møbelenhed i Bilag 1).

Møbel-enhederne foreslås placeret i grupper på kajen (principskitse for grupper af enheder i Bilag 2). Der foreslås en løbende etablering i takt med, at der opnås erfaring med placeringssteder og beplantninger. Det vurderes, at de første enheder kan være på plads inden sommerferien.

Forvaltningen har skitseret en foreløbig principskitse for mulige placeringer og antal enheder. Det vurderes, at der kan opstilles ca. 20 enheder placeret i grupper fra Pakhuskajen i vest til Det Blå Foreningshus og bystranden i øst (principskitse for placeringsmuligheder i Bilag 3).

Etableringsudgifter til indkøb af plastkar, tilplantning, sædeaptering samt transport og opstilling vurderes at udgøre mellem 7.500 og 12.000 kr. pr. enhed. Løbende driftsudgifter til vanding, vedligehold, vinteropmagasinering og genopstilling mv. vurderes at udgøre ca. 45.000 kr. årligt. Det forventes, at siddemøbler med beplantninger er anvendelige i mindst 3 år.

Økonomiske forhold

Etablering af flytbare siddemøbler med beplantninger på havnefronten finansieres med 0,3 mio. kr. fra driftsoverførsler fra 2024. Driftsoverførsler fra 2024 udgør 0,7 mio. kr. (før behandling af pkt. 34).

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Drøftet, idet udvalget ønsker oplæg til permanente løsninger

Bilag

Illustrationsskitse Mobil grøn bæk.pdf

Grupper af mobile grønne bænke.pdf

Placeringsmuligheder.pdf

Punkt 36: Handleplaner for turismeudvikling - proces

24/7358

Sagsresume

Beslutning om proces for arbejdet med handleplaner til udmøntning af turismepolitikken for Haderslev Kommune.

Det er aftalt, at turismeaktørerne i Haderslev Erhvervsråds advisory board for turisme og Destination Sønderjylland inddrages i arbejdet med at omsætte turismepolitikkenes pejlemærker til konkrete handleplaner. Forvaltningen foreslår, at proces for udarbejdelse af handleplaner igangsættes med henblik på politisk godkendelse på Vækst- og Udviklingsudvalgets møde den 8. oktober 2025.

Beslutningsprocessen ligger i Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- proces for arbejdet med turismehandleplaner igangsættes

Sagsfremstilling

Vækst- og Udviklingsudvalget godkendte 8. april 2025 (sag 22) Turismepolitik for Haderslev Kommune. Målet er at øge antal overnatninger, turismeindtægter og den turismeskabte beskæftigelse med 20% inden udgangen af 2030. Turismepolitikken skal således bidrage til at opfylde Kommunalbestyrelsens 2030-vækstambitioner. Politikken seks pejlemærker med tilknyttede visioner og ønsker sætter retninger for, hvordan turismen skal udvikles.

De seks pejlemærker er udviklet i samarbejde med turismeaktørerne i Haderslev Erhvervsråds advisory board for turisme og Destination Sønderjylland. Det er aftalt, at turismeaktørerne inddrages i det efterfølgende arbejde med at omsætte politikken til konkrete handleplaner. Det vurderes desuden, at det i vid udstrækning er aktørernes ansvar (eller medansvar) at omsætte politikken visioner og ønsker til handlinger og resultater, herunder at engagere lokalt til at skabe de ønskede stærke fortællinger, samarbejder og indsatser i øvrigt tilknyttet de enkelte pejlemærker. Handlinger knyttet til forvaltningens ansvarsområder foreslås håndteret via samarbejdsaftalen med Haderslev Erhvervsråd om tilskud til erhvervsfremmeindsatser.

Forslag til proces for udarbejdelse af konkrete handleplaner:

- Maj 2025 - opstartsmøde, hvor aktørerne i Haderslev Erhvervsråds advisory board for turisme, Destination Sønderjylland og forvaltningen sammen med Vækst- og Udviklingsudvalget aftaler mål, rammer og ansvar for arbejdet.
- September 2025 – fælles opsamlingsmøde, hvor oplæg til handleplaner præsenteres og færdiggøres.
- 8. oktober 2025 – Vækst- og Udviklingsudvalget behandler beslutningssag om godkendelse af handleplaner.

Turismepolitikken i Bilag 1 - påført grønne ”post-it’s” fra side 6 med forvaltningens oplæg til handlinger.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Godkendt

Bilag

Turismepolitik - med oplæg til proces handleplaner.pdf

Punkt 37: Budgetopfølgning for 1. kvartal 2025 - Vækst- og Udviklingsudvalget

25/8282

Sagsresume

Orientering om budgetopfølgning på Vækst- og Udviklingsudvalgets økonomi pr. 31. marts 2025.

På driften ses en forbrugsprocent på 53,8% efter 1. kvartal 2025. Dette kan forklares ved, at en del af Vækst- og Udviklingsudvalgets faste årlige udgifter betales i starten af året.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Pr. 31. marts 2025 er Vækst- og Udviklingsudvalgets forbrug 8,4 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget, svarer dette til en forbrugsprocent på 38,5% efter 1. kvartal 2025. På driften alene er forbrugsprocenten på 53,8%

Nedenstående tabel viser korrigeret budget, forbrug samt forbrugsprocent pr. 31. marts 2025.

Budgetopfølgning i mio. kr.	Korrigeret budget 2025	Forbrug pr. 31. marts 2025	Forbrugspct. pr. 31. marts 2025	Forbrugspct. Pr. 31. marts 2024
Vækst- og Udviklingsudvalget, i alt	21,8	8,4	38,5%	37,8%
Driftsudgifter, i alt	15,6	8,4	53,8%	45,5%
Erhvervsudvikling og turisme	13,8	8,1	58,6%	47,3%
Vojens Lufthavn	0,8	0,3	31,0%	22,7%
Vækstinitiativer	1,0	0,0	4,8%	0,0%
Anlæg, i alt	6,2	0,0	0%	-
Strategisk udviklingsplan Haderslev	3,4	-	-	-
Basen Skrydstrup	1,9	-	-	-
Aarø Naturø	0,4	-	-	-
Belysning i byrum	0,5	-	-	-

En del af Vækst- og Udviklingsudvalgets faste årlige udgifter afregnes i starten af året, fx kontingenter til Erhvervshus Sydjylland, Destination Sønderjylland og Haderslev Erhvervsråd. Budgettet til erhvervskonsulent og fundraiser er ligeledes udmøntet.

Økonomi forventer, at budgettet overholdes inden for Vækst- og Udviklingsudvalgets eget område.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. Maj 2025.

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Taget til efterretning

Punkt 38: Budgetforslag 2026-2029 - Teknisk budget

24/22992

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af teknisk budget for Vækst- og Udviklingsudvalget samt drøftelse af forslag til udmøntning af omstillingsbidrag.

Beslutningskompetencen ligger hos Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget beslutter det tekniske budget samt oplæg til udmøntning af omstillingsbidrag

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 18. februar 2025 budgetstrategi for 2026-2029, og rammeudmeldingen for 2026. Budgetprocessens forberedende fase omfatter det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

I det tekniske budget skal udvalget sikre balance indenfor den økonomiske ramme, som er udmeldt af Økonomiudvalget. Vækst- og Udviklingsudvalget har fået en økonomisk ramme på 14,6 mio. kr. til dækning af udvalgets serviceudgifter. Udvalget har desuden til opgave at drøfte håndteringen af omstillingsbidraget samt udvalgets ambitioner og mål og sikre, at de understøtter 2030-ambitionen.

På udvalgsmødet i marts godkendte udvalget en budgetproces, hvor udvalget på mødet i maj skal drøfte og evt. beslutte forslag til det tekniske budget og oplæg til omstillingsbidrag.

Det foreslås at omstillingsbidraget udmøntes fra ikke disponerede midler.

Der er desuden udarbejdet et oplæg til ambitioner og mål (Bilag 2).

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Godkendt

Bilag

VUU Teknisk budget anlæg 2026-2029

VUU Teknisk budget udvalgsbemærkninger drift 2026-2029

Punkt 39: Budgetforslag 2026-2029 – Supplerende budget

25/8884

Sagsresume

Drøftelse af udkast til supplerende budget 2026-2029.

Det supplerende budget skal godkendes på udvalgets møde i juni 2025.

Beslutningskompetencen ligger hos Vækst- og Udviklingsudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter udkast til supplerende budget

Sagsfremstilling

Økonomiudvalget godkendte den 18. februar 2025 budgetstrategi for 2026-2029. Budgetprocessens forberedende fase omfatter det tekniske budget og udvalgets forberedelse af materiale til det supplerende budget. Både det tekniske budget og det supplerende budget forholder sig til såvel driftsudgifter som anlægsudgifter.

Det fremgår af budgetstrategien at udvalget har mulighed for at udarbejde forslag til investeringer og/eller prioriteringer, som kan indgå i det supplerende budget. Der er vedhæftet et bilag som indeholder emner til det supplerende budget på både drift og anlæg.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Godkendt

Bilag

VUU Supplerende budget - drift og anlæg.

Punkt 40: Status på F-35 støjkompensationsordningen

23/430

Sagsresume

Orientering om status på F-35 støjkompensationsordningen.

Forsvarets Ejendomsstyrelsen oplyser, at der siden sidste status 18. marts 2025 er udbetalt 2 mio. kr. på grundlag af 5 færdigbehandlede ansøgninger efter F35-støjkompensationsordningen. Der er ikke modtaget nye ansøgninger i perioden.

Freja Ejendomme oplyser, at der er solgt 2 landbrugsejendomme i perioden – den ene er solgt uden den tilhørende landbrugsjord. 2 boligejendomme og en landbrugsejendom er til salg, og fem ejendomme er under nedrivning.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune modtager månedlige statusopdateringer for F35-støjkompensationsordningen fra Forsvarets Ejendomsstyrelse og statens ejendomsselskab Freja Ejendomme A/S.

Oversigt baseret på tal fra Forsvarets Ejendomsstyrelse i bilag 1.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Taget til efterretning

Bilag

Status F35-støjkompensationsordningen 22. april 2025.pdf

Punkt 41: Politisk koordinering mellem udvalg

23/1187

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Drøftet

Punkt 42: Gensidig orientering

23/1187

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 06-05-2025

Drøftet

Punkt 43: Underskriftsside

23/1187

Sagsresume

Vækst- og Udviklingsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende skal hvert medlem underskrive ved at trykke Godkend.

Procedure

Vækst- og Udviklingsudvalget den 6. maj 2025